

SINIRLILIĞIN GÖRÜNMEYEN DAİRESİ

Boş bir odanın ortasında kendisinden 2,5 metre uzakta duran hastasına Psikiyatrist Kinzel «Şimdi size yaklaşıyorum», dedi. «Size çok yaklaştığımı hissettiğiniz zaman durmamı söyleyin». Bir adım ileri yürüdü. Burası nasıl? Bir adım daha. «Burası?» Springfield'deki Federal Hapishanenin Tıp Merkezinde bir tutuklu ve aynı zamanda çok asabi mizaçlı olarak tanınmış olan bu hasta başını salladı. Kinzel yaklaşmaya devam edince, hasta yumruklarını sıkarak, tecavüz etmeye hazırlanan birisi gibi geriledi. Sanki kendisini, hiç kimsenin, hatta tehditkâr olmayan bir psikiyatristin bile içine girmesine müsaade edemeyeceği bir dairenin içinde hissediyordu.

İşte Kinzel, böyle bir dairenin varlığına inanmaktadır. Bu dairenin içine girmeye çalışmak asabi insanlarda mantıksız bir tecavüze sebebiyet veren bir paniğe yol açmaktadır. Springfield'deki odada bu teorinin bir kısmı sınırlı olarak tanınan, diğerleri yumuşak başlı olan bir grup tutuklunun üzerinde denenmiştir. Ortalama olarak sınırlı hastalar onu bir metre ilerde durdurmuşlar ve daire küçüldükçe artan bir sınırlılık ve düşmanlık göstermişlerdir. Sınırlı olmayan hastalar ise onun bu mesafenin yarısına kadar yaklaşmasına müsaade etmişlerdir. Aynı zamanda sınırlı veya sınırsız kişilerin çevrelerinde meydana getirdikleri bu «savunma alanları» şekil bakımından da birbirinden çok farklıydılar. Sınırlı mizaçlıları geriye doğru sivri bir çıkıntı yapıyordu. Asabi mizaçlı olmayanların şahsi alanları ise silindirik biçiminde oluyordu.

Kinzel'in çalışması Northwestern Üniversitesinden T. Hall, Mount Zion Tıp Merkezinden J. Horowitz gibi bilim adamlarının da kabul ettiği çağdaş ileri bir psikolojik görüşün ispatı olmaktadır. Bu, insanın etrafında içgüdüsel olarak yabancıların yaklaşmasına müsaade etmeyeceği psikolojik bir dairenin bulunduğu fikridir. Bu alan müsaadesiz tecavüze uğradığı zaman, sahibi onu genellikle en sert şekilde müdafaa etmektedir. Kinzel bu dairenin ölçülerinin, sahibinin sınırlılık derecesi hakkında bir ipucu vereceğine inanmaktadır. Dairenin genişliği oranında sahibi de onun işgal edilmesine karşı daha sert tepki göstermektedir. Hızla büyüyen bir daire, müdahale edildiği takdirde doğabilecek paniğin, kırıcı bir mücadeleye sebep olacağı tehlikeli durumların habercisi olabilir.

Kinzel'e göre bu tezin çok önemli bazı neticeleri vardır. O hapishanelerdeki tutukluların yüzde 85'inin fazla sınırlı olmadığını tahmin etmektedir. Eğer bu ispat edilebilirse, bu tip zararsız suçluların parmaklık arkasında kalmasına ve tüfekli gardiyanlar gibi şiddet vasıtaları arasında bulunmasına lüzum kalmamaktadır. Şimdi, New York'ta Columbia Tıp Merkezinde psikiyatrist olarak bulunan Kinzel New York Devlet Hapishanesinde bu teorisini, kendisinin daha önce sınırlılıkları hakkında hiç bir şey bilmediği tutuklular üzerinde uygulamak için yetkili makamlara müracaat etmiştir. Kinzel, fiziki müdahalelere karşı tepkilerini ölçerek bu tutukluların içinden birçoklarını kurtarabileceğine inanmaktadır.

*Time'den Çeviren :
Feyza Arıkkan*

İnsanları birleştiren duygular, ayıran da fikirlerdir. Duygular bizi bir araya getiren basit birer bağlıdır. Fikirler ise çeşitlilik prensibinin temsilcisidirler ve bu yüzden insanları çeşitli guruplara ayırırlar.

Gençliğin dostluğunu meydana getiren duygulardır.

Yaşlılığın hiszlerini de yaratan fikirlerdir.

Eğer bunun vaktinde farkına varabilir ve başkalarına daha toleranslı bir gözle bakacak şekilde düşüncelerimizi eğitebilirsek daha barışçıl bir mizaca sahip olur ve fikirlerin dağıttığı insanları his bağları ile bağlamaya muvaffak oluruz.

Goethe